

Kunnafonisēben bōta kalo o kalo - BP : 24 - Téléphone : 20.21.21.04 Kibaru bugufiyé Bosola Bamako

San 1961 san 2020 Mali sōrōdasiya ye san 59 sōrō

Jamanakuntigi Ibrahima Boubacar Keïta ye foli ni tanuni lase Mali sōrōdasiw ma Kati zanwuyekalo tile 20 san 2020, Mali sōrōdasiya daminenen sanyéléma 59nan jenaje kéné kan. A ko n b'a damine ni Ala tōgō ye, hine Mansa ani Mansa hinebaa. Jalatigibaw, jalatigi mankanw ani lakanabaa tō bee lajelen, i kera sōrōdasi ye walima lakanabaa tō fen o fen, nin waati na aw be si a jena ka tilen a' jena nene fana na saya cama, walasa jamana ka si ka tilen here kōnō. Ka da aw k'o ceya kan, jamaden bee ka foli b'aw ye; wa u b'aw kōkōrō sanga ni waatii bee la. San 2020 zanwuyekalo tile 20 ye Mali sōrō kele kōnō tuguni. Mali sōrōdasiya sigilen senkan o san 59 ye jinan ye. O baara jenamaba in sababu ye jamanakuntigi kōrō Modibo Keïta n'a jenogonw ye; i n'a fo zenerali Abudulayi Sumare. San 2019 kera san gelenba ye. Joli caman bonna jamana kōnō; sōrōdasi b'o la, jamanaden tōw b'o la n'o ye siwiliw ye. O geleya kelen jenogonna ye Burukina Faso ni Nizeri jamanaw sōrō. Bi, a jeyara mōgō bee ma, ko kojugubake nana an ka jamanaw tijeni kama, ka ta don an ka dugu misenw ni dugubaw la, ka denbayaw bila makaritōko kōnō. Nka an tena an to u bolo abada. An bena an fanga ke kelen ye ka kojugubake kele, a kelecogo bee la. O siratige la, a k'ale ni sahelikungo jamanakuntigi tōw taara Po, Faransi jamana na zanwuyekalo tile 13, Emanuyeli Makorōn ka wele jaabili la. Maa-ba caman yera Po laje kéné kan; I n'a fo dijē tōnba Oni sekereteri zenerali, Afiriki kelenya tōnba kolatigéjekulu kuntigi, nansarajekulu kuntigi ani dijē tubabukanfōjamanaw ka tōn kuntigi. Po laje kera kens ye, bee y'a hamina fo ka jeyā yōgō min na. A k'u bena labenw kuraya ka jésin kojugubake keleli ma sahelikungo kōnō. Mōgōko b'o la, kelekeminenko b'o la; min b'a to wasa ka se ka sōrō. Bee bora Po u hakililaw kelen kelen ye. U bena baara ke jenogonw ye, jelen kōnō jenogonbonya be min na. O ye lapini ye ka da sisani geleya cogoya kan. Jamanakuntigi k'a dalen b'a la, jaabi juman bena sōrō Po benkan na don nataw la. A ko fosi tena bila ka suma tuguni; ko bolodalenw bena waleyu u nō gonin na. U b'u fanga fara jenogon kan o la n'u bolomadaminenw ye. O be dabo ka dan sigi kojugubake la; o min waleyu juguw b'a la ka fanga sōrō kosebē Mali ni Burukina ani Nizeri dancew la. K'a jira jamanadenw na, ko Mali kelen te nin kele in kebaa ye. Démébaa caman b'a la dunanw na. O caman yere tora mugudaw la an ka kelecew nōfē. O dunanw be yan; k'an déme min b'a to jama-

na ka se k'a yere sōrō ka bō a juguw bolo. Olu ye sōrōdasiw ye, minnu bōra jamana dōw kan k'a sōrō kele b'u yeref fe yen. Ni déme an'an kanu te, mun b'u bila o waleyia in na? Bolodijōgōnma de bēna se k'a to an ka se sōrō kojugubakelaw kan.

Jamanakuntigi ko Faransi bē yan kabini san 2012 waati la, a dōnnen tuma min na, ko Mali sōrōdasiw dōrōn tēna se tuguni ka juguw kunben, ka jamana lakana. Kasōrō jamana ka yēremahōrōnya b'a bolo, diinē suguya bēe be ben a kōnō, wa demokarasi jamana fana don. O sira min be Mali kōrō, a juman ye a ka bonya o kan. O siratige la, sōrōdasi minnu nanen don an déme, an ka kan k'u walejumandōn; an kana ke fitiriwale y'u ma. A juman ye an k'an ni dōn ka bō an jugu la. A ko an démēbaaw bisigiyali ni juguman ye, ka bila u la, o ye ka jōn hali an yeref ka sōrōdasiw la. O sōrōdasiw de ye Mali bila fen bēe sanfe, u be ka sa jamana in ye. An be waati min na Mali sōrōdasiw ka kan ka ben ni kelenya sira taama ni dijē sōrōdasi dunanw ye. Sōrōdasiw n'u jemogow de be se k'u démēbaaw ka laadiriya sementiya mōgō tōw ye. An ye sira jan taama, ka ko caman ye, ka fen caman men. O dōw ye nisondiyako ye, dōw fana ye dusukasiko ye. Fōkaben dōw la an ye wasa sōrō; nka an bōnena dōw fana na. Jamana kōnō ma se ka ke an sago ye fōlō; nka an b'a kan. Ni Ala sōnna lapini be sōrō. Don bēe n'a dugujékan don. Mōgō mana min kē, i b'o sara sōrō. I ka juman ke dōrōn. N'an jera k'an fanga fara jenogon kan, an hami ye min ye an b'o sōrō. Bee n'a jōyōrō don, bēe n'a ka keta don. Sōrōdasiw demeni hukumu kōnō, gōferenaman bēna a seko damajira kē. A be min don sōrōdasiw labenni dafé, dō bēna fara o hake kan. Minendi min daminenā san 2018, teme kera n'o ye san 2019 kōnō. Ni aw ye kōlōslī kē, sōrōdasiw ka dakabana mōbili dōw sōrōla Emira Arabu Inī jamana kan, 13 were sōrōla Faransi kōsā in na; n'a be fo olu ma tubabukan na "mōbili bilende". Sōrōdasikan caman labenna, ka baaraba caman werew kē u demeni siratige la. Fen min y'u ka baarakeminenko ye, teme be kē n'o caman jinini ye ka lase u ma. Sōrōdasiya yere te taa labennifē minnu kō, olu b'o la. N'o ye bolifēn, kelekemōbiliw, a marifaw; fini minnu be don k'i tanga kisēw mantōrō ma, ka fara pankurunw kan. Yēlema juman b'a la ka don sōrōdasiw dabolo la. Sōrōdasi murutilen kōrō minnu ye marifaw bila ka segin Mali lakanajekulu ma, dō be ka fara olu ni sōrōdasi tōw ka dōnniyaw kan. O b'a jira ko Mali sōrōdasiyekulu kura be sira juman kan. Tijé don Mali sōrōdasiw bē geleya kōnō; o n'a ta bee, u b'a la ka sannayelen sōrō.

San 2019 kono u sera ka kojugubakela 200 njogonna faga, ka 100 ni k'o jenama mine, k'u ka kelekeminen caman ce, ka caman fana tipe, k'u dagayoro caman ci. Nin kele jugu min binna Mali kan, sorodasiw b'u seko damajira la walasa ka fu siri a dan na. Ni Ala sonna u bera kele in kunnawolo sor. Mogo jugu si tena se k'a sago sor Mali dugukolo kan. Mali ye diine jamana ye, alimamiba caman bora a kono, a caman werew b'a kono. O la mogo si tena a daga Malidenw dala ni silameya kura ye. Ni silameya ye kura olu bolo, Maliden tow b'a la a meenna. Jamanakuntigi ko a dalen b'a la, Mali sorodasiw bera kele in sebaaya sor; ka da a kan u nemogow b'u k'o keledaw la. U hami ye fen min ye, ani geleya min b'u kan u b'o don. O su ni tile wulikajow bee kun ye kele in sebaaya soroli ye. Sor n'a dogoya bee, goferenaman yere hami y'o ye. O de la a be k'a seko ke sorodasiw demeni na. Goferenaman hami ye jama na ka se ka lafiya sor. O misali do ye sigikafoba min kera kosa in na. O kera kunkorotaba ye sorodasiw ma. Jamanakuntigi Ibarahimu Bubakari Keyita ko a dalen be Mali sorodasiw la. Ko jamana in kanu te mogo were si la ka teme u kan, wa mogo were si ka fasodenjumanya fanga man bon u ta ye. A k'ale joyoro kama, ale de be se ka sorodasiw hakili jigin, ko jamana sariy sunba lafasali ka gelen kosebe. O be labato hali n'u be keledaga la. O wajibi kelen in de be jamanakuntigi fana kan. A man kan ka sariy sunba buruja i n'a fo mogo hakilintan do b'a ke cogo min na. Jamanakuntigi ka kan ka ke mogo tilennen ye; Sabula jamana lakanabaaw nemogoba don. A k'a be a jini sorodasiw fe, u ka da sigidalamogow la, ka baara ke n'u ye. Ka da a kan u ka baara do y'olu lakanani ye. Sorodasiw be ka min k'u ye, o ye kunkorotako ye. Mogo minnu y'u sigyorow bila ka yelema fan werew fe, u be k'olu lakana yen, ka yiriwaliporozew waleya u ye, k'u kolosi u ka forow kono, u ka baganmarayorow la. Ka da nin bee kan, mogo si tena se ka sorodasiw lagosi sigidalamogow ka hakew burujaliko la. Kelow koson denmisennin minnu kera falatow ye, jamana b'u jigi koro. A b'a hakili to u la k'u deme. An ka dugawu k'u mansaw ye; olu minnu tora keledaw la. Filyatow b'o cogo kelen na. Lanini ye ka dankari kele jugu in na, ka jamanadenw tanga sanga ni waati bee borontoli ma kojugubakelaw fe.

Korofa kumbabaw
kafora Dokala
Yusufu Jara fe

Po laje : Sahelikungo jamanakuntigi ni Faransi jamanakuntigi benna a kan, ka do fara sorodasi dunan hake kan kojugubake keleli la

Po ye Faransi dugu do ye woroduguyansan fe. San 2020 zanwuyekalo tile 13 ka se a tile 14 ma, Mali jamanakuntigi Ibarahimu Bubakari Keyita, Burukina Faso jamanakuntigi Oroku Mariki Kirisitiyan Kabore, Nizeri jamanakuntigi Mahamadu Isufu, Cadi jamanakuntigi Idirisi Debi Itino ani Moritani jamanakuntigi Mohamed Uludu Seki Ali-gazuwan, olu ni Faransi jamanakuntigi Emanuyeli Makoron ye njogon sor yen laje la. Ale de tun ye sahelikungo jamanakuntigi ninnu wele, u ka taa u fela jeya Faransi sorodasiw toli, walima u boli la u ka jamanaw kono. Sabula k'u ka mogo be wulikajow la, ko Faransi ka taa ka bo u ka jamanaw kan. N'u hakilila n'o wulikajow hakilila te kelen ye, u k'u fanga fara njogon kan ka taa a fe sorodasikunda, politikunda ani yiriwali nasiraw la, min b'a to u be se ka dankari kojugubake la sahelikungo kono. Haminankoba min be Mali la an be waati min na, o doron te kojugubake keleli ye; Kidali be se ka se segin a ka mara kono cogo min na ani teliya la, ka fanga ka baarakelaw segin jamana fan bee fe, olu fana b'a la. Ka da a kan Faransi tun ye mogo kerenkerennen min ci sahelijamanaw ma, jamanakuntigi tun y'o fo ka geleya kosebe o ye. Ciden yere y'a jira ko fen min senna ka telin kosebe, o ye Mali fanga bolili ye jamana fan bee fe; Kidali mara b'o la. Jamankuntigi bee sigira ka Po laje kono n'u konokow ye. Jamanakuntigi wooro ninnu y'u ka laje damine ni njogonye kerenkerennen do ye u yere dama ce. U tilalen o la, u sorola ka u ka jamanaw ni jama werew ce kojenabu minisiriw, u ka jamanaw sorodasiw ka minisiriw, u ka jamanaw

sorodasijemogow, an'u ka jamanaw sorodasiw ka kunnafoniko nemogow fara u kan. O kofe u ye kunnafonidilaje ke. U y'a jira k'u bera kojugubakelaw keleli nemogoyaso min sigi sennan kelejekulu fila ninnu kola; n'o ye sahelikungo kelejekulu zesenki "G5" ani faransi togola kelejekulu n'o ye Barikani ye. U fila bee ka mogo be ye o nemogoyaso kojenabojekulu kono. Emanuyeli Makoron k'a bera Faransi sorodasi 220 kura bila ka na fara Barikani mogo kan. Burukina jamanakuntigi Oroku Mariki Kirisitiyan Kabore y'a jira ko min senna ka telin kosebe, o ye ka karan Mali ni Burukina Faso dancew lakanani ma; Sabula ko binkanniwe fanba de nesinnen be yenyorow ma kojugubakelaw fe. Do ka kan ka fara sorodasiw ka douniyaw kan kele la ani

kunnafoniko la. Sahelikungo jamanakuntigi 5 ni Faransi jamanakuntigi y'u kandi njogon ma, u fangaw farali la njogon kan ka taa a fe kojugubake keleli la sahelikungo kono ani Cadi jamana kono. Sahelikungo jamanakuntigi 5 ninnu jera k'u kandi Faransi ma, ko a ka sorodasi minnu be sahelikungo kono, u ka teme n'u ka baara ye; u ye damakasili k'a ye fana, k'a ka sorodasi dunan werew jini ka fara a yere kan wasa soroliko la kojugubake keleli la sahelikungo kono. U k'u b'a jini Lamerikenjamana fana fe, o ka fara Faransi kan nin ko in na. U ye damakasili were ke dabali telliman tigeli la Libi kele bannikola ; sabula ko sahelikungo lopolpani kojugubakelaw fe, o ju bora yen.

Isa Danbelé
Dokala Yusufu Jara

Mali depitesigi kala la ye san 2020 marisikalo tile

Sigikafoba min kera Mali kono san 2019 desanburukalo banwaati la, o lapini do tun ye depitesigi kalata keli ye joona yanni san 2020 mekaloo tile 2 ce. O siratige la goferenaman b'a fe k'o lapini waleya a tuma na. Minisirilaje min kera araba zanwuyekalo tile 21 san 2020, u benna a kan ka depitesigi kalata tako folo ke karidon san 2020 marisikalo tile 29. A kanpapi be damine karidon marisikalo tile 8 k'a kunc jumadon a tile 27. Kalata tako filanan ye karidon ye awirilikalo tile 19 san 2020, yorow la, jekulu si ma jama fanba sor yor minnu na tako folo la. O kanpapi be damine tako folo jaabi dilen

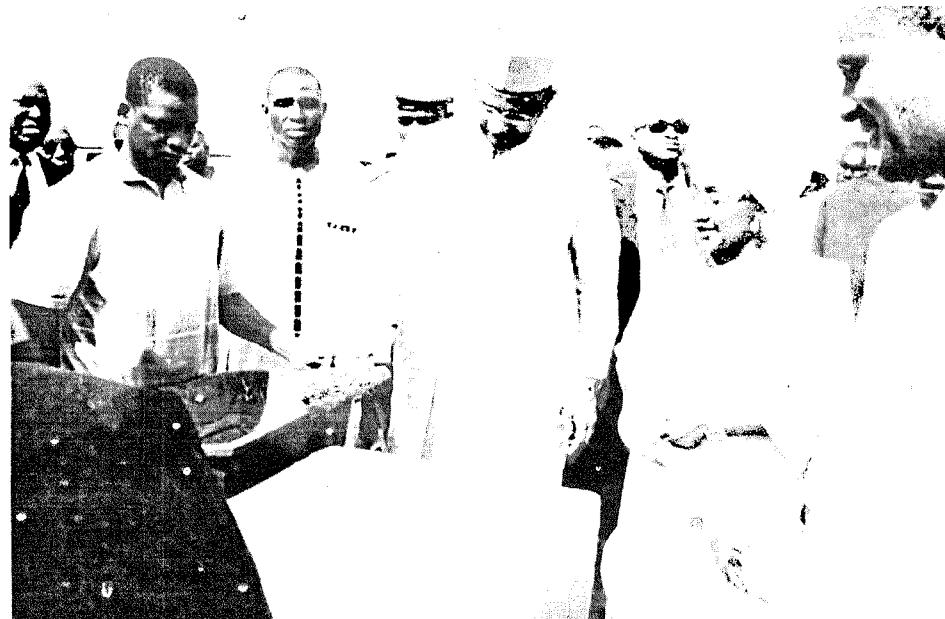

duguje k'a kunc jumadon awirilikalo tile 17. A nininen don depiteyapinibaaw ni jekuluw fe, u k'u ka sebenw ladon yanni san 2020 feburuyekalo tile 13 ce. O sebenw dilancogo kura be bolokoro kaban.

Nōnō bayelema izini dō jōli tufaden fōlō dara Jalakorobugu

Minisirijemogō Dögötörö Bubu Sise ye nōnō bayelema izini dō jōli tufaden fōlō da Jalakorobugu taratadon zuluyekalo tile 30 san 2019 Muntugula komini na. Minisiri caman tun b'a kene kan; kerenkerennya la mōnni ni baganmara minisiri Dögötörö Madamu Kane Worokiya Magiraga. Fangatigilamogow ni sigida nēmogow, ka fara Mali nōnōsorla dōw kan, nin bēe tun bē kene kan.

Nōnō bayelema iziniin bēna jo dugukolo m22.500 kan Jalakorobugu. A bēna ke sababu ye ka dō fara baganmara nafa kan, ni nōnō bayelemani ye. I'en min bēna nōnō litiri 10.000 bayelema don o don, o be sōn ka jōyōrōba ta Bamako n'a lamini mōgōw ka nōnōkomako la. Sefawari miliyari caman min be don nōnō ni nōnōmafēn na ka don jamana kōnō, caman be sōn ka bō o hake la.

Bagantigiw bēna nōnōkene minnu lase izini in na, a b'olu laben; n'o ye k'u furaké, ka dōw bayelema kaké yawuru, kēremu, ge ani foromansi ye. Dawuda Jara min ye Muntugula komini meri ye, o y'a jira ko nōnō bayelema izini min tufaden fōlō dato file, o bēna ke denmisēn w ka baarako nōgoyali sababu dō

ye olu ka sigida la. Buya Sila ye kuma ta Mali nōnōsorlaw tōgō la, ka foli ni tanuni lase jamanakuntigi ma, a keli la ka bagandenkisē 135.000 bila baganmaralaw ka bolo kan, ka fara bagandumuni kan. Dögötörö Madamu Kane Worokiya Magiraga y'a jira, ko Mali be sefawari miliyari 18 min don

nōnō ni nōnōmafēn na san o san ka don jamana kōnō, caman na bō o hake la. Sabula nōnō litiri hake min be se ka sōrō Mali baganmaralaw bolo, n'o donna ba la, jamanadenw n'o nafaba sōrō. San o san caman be tijē o nōnōw na k'a sababu k'u bayelemayōrōko ye. Nin izini kura min jōtō file, a k'a musaka mume ye sefawari 661.132.520 ye. Gōferenaman bēna a jo n'o dili ye a ka baarakēnafolo la. Baarakēminen minnu bēna bila izini in kōnō, o musaka be se 379.042.400 ma. So in ka kan ka jo ka ban tile 90 kuntaala kōnō.

Minisirijemogō ka fō la, baganmara ye Mali ka nafolosōrōsira dō ye. O la a numan ye sanga ni waati bēe la, an ka yelēma numan don baganmara nafalakow la. O dō ye nōnō bayelemani ye, k'a lasagon ka jie a kana tijē joona.

Isa Danbelé
Dokala Yusufu Jara

Sigida n'a lamini: Kungoda lakananenw bē ka jirintanya

Jiritigēko jugu, forokurabōw, sojōw, tasuma donni kungo la ani bagandumunikeyōrō caya, nin bēe de b'a la ka dankari kungo lakananenw na; kasōrō u jōyōrō ka bon falenfen suguya cayali ani kungosogow cayali la an sigidaw la. O siratige la, ji ni kungo lakanabaaw b'a jini kominijemogōw fe, u k'u jilaja kosebe sigida n'a lamini ladonni na.

An be don min na, falensēn w ni kungosogow bē ka dōgōya ani kungo lakananenw cogoya bē ka tijē, k'a sababu ke hadamadenw kewalc jugu ye. Ji ni kungo lakanabaa minnu bē yen, n'an jigi b'olu kan kungo lanakani na, mōgōw b'a la k'olu pangata u kana se k'u ka baara ke. O dansagonwale dōnna cogo di? Mahamani Gaku ye Mali ji ni kungo lakanani nēmogōba ye. An n'ale ka kumajōgonya dō senfe kungo lakananenw yaalali kōnōna na, a y'a jira, ko Mali ma se k'a ka kungoda hake dantigelen 10% don ba la halibi ; kasōrō a bolodara cogo min na, nin nēgontuma tun ka kan k'a sōrō an sera ka 15% fo 17% don ba la. O yaala kelen in senfe, sigida n'a lamini ni lasaniyalı ani yiriwali kuntaala jan minisiri, Husseyini Amiyon Gindo fana y'a jira, ko forokurabōw, baganmara fanga bonyani n'a kēcogo jugu ani tasuma donni kungo la, k'o be ka dankari kungoda lakananenw na. Jama cayali an sigidaw la, o fana ye kungo tijēni sababu dō ye. Duguw bē ka bonya, mōgō kuraw bē ka na sigi duguw la, walima ka buguda kuraw tige.

Bugunin mara ji ni kungo lakanabaaw nēmogō ye Kapiteri Seyudi Dawu ye. A ko sariyaw labatobaliya, ka fara ji ni kungo

lakanabaaw ka kumaw labatobaliya kan, o ye gasi ye an sigida la. A ko kungoda lakananen 8 de bē Bugunin mara kōnō; o mume ye taari 224.562 ye. Ko geleyaba b'olu kungo lakanabaaw kan o kungoda ninnu ladanina. Jiritigēko jugu dogo la, ani forokurabōw ni damansenw; n'o ye sanupini ye, ka fara kungo lakanani baarakēmine hake deseli kan, nin bēe ye geleya ye ji ni kungo lakanabaaw kan. A k'olu ni mōgō minnu ka kan k'u bolo di nōgōn ma u ka baaraw sabatili la, n'o ye senekelaw, baganmaralaw ani mōnnikelaw ye, olu b'u dogo u la, u t'a se yere u a je ko ma. Sabula ko ji ni kungo lakanabaaw b'olu bali u ka baaraw keli la u sago la. O siratige la, Seyidu Dawu b'a jini gōferenaman fe, a ka dabali kēneman were tige kungoda ninnu ladonni na.

Sikaso mara ji ni kungo lakanabaaw nēmogō Mohamadu Seyidu fana ko san 2010 kōnōna na, sariya min nimōrō ye 10-028 ye, n'a tara zuluyekalo tle 12, k'o b'a jira mōgō si man kan ka baara ke kungo lakananenw kōnō. U be se ka jiriden mōnenw kari ani ka dōgō jalaw tige. Lakanabaaw nēmogō ninnu ka fō la, baganmaralaw ni bugudalamogōw de ka jugu kungo ma kōsēbe. Mōgō minnu bē kungo buruja, u te siga hali dōenin ka lakanabaab bōne a ni na kungo kōnō. Haki-

lilajigin na, ji ni kungo lakanabaaw 2 fagara Mali kōnō. Yitine Ibarahima min tun ye Kaboyila ji ni kungo lakanabaaw nēmogō ye, u y'o fara mēkalo tile 7 san 2019. Mahamani Amadu min fana tun ye Mondoro lakanabaaw nēmogō ye, u y'o faga zuluyekalo tile 115 san 2015. Koba, Fankaso ani Npēsoba kungo lakananenw bē Kucala ji ni kungo lakanabaaw ka mara kōnō. Olu fiye mume ye taari 11.335 ye. O lakanabaaw nēmogō Yitine-koloneli Haruna Kamara y'a jira, ko kungo burujabaaw kofobaliya ji ni kungo lakanabaaw ye, baganmara warako jugu, jiri misenninw fo-

longotoli baganw fe ani kungo nafa bōcogo numan waleyaw matarasabaliya sigidalālamogōw fe, olu de bē k'olu ka baara sabatili geleya u bolo. Sanga ni waati bēe la, u bē kunnafonidiw ni lafaamuyaliw ke kungo ladoncogo la; walasa u ka se ka sariyaw dōn ani ka kungoda dantigelenw dōn.

Ji ni kungo lakanabaaw ka lajini ye kominijemogōw k'u sendon u ka kungodaw lakanani na a nēma, ani ka fara ji ni kungo lakanabaaw kan kunnafonidiw ni lafaamuyaliw la.

Mariyamu F. Jabate
Dokala Yusufu Jara

Semudete ka koɔrisiko bɔ julaw ka bolo kan

Nec nisondiyalen bε nin bataki in ci Kibaru la, ka foli lase a baarakelaw an i Arajo-mali baarakelaw ma. O temenen kofe, ka dɔ fɔ koɔrisenew ka geleya kan. Geleya min ye koɔrisenew soro jinan tuguni, o dɔ ye koɔrisiko ye. Koɔrisi min dira senekelaw ma, ni sanji

nana, mèkalo tile 25 ni cikelaw bora ka danni ke, sanji bε tige koɔri dannen na ka kalo kelen nɔgɔnna ke ; n'o kera o koɔrisi bε bɔ buguri kura min na, a bε sa. Sanji bena o la fo zuluye-kalo la. O ye geleya folo ye. O kera waati min na cikelaw wulia koɔrisi kura nɔfε. Koɔrisi min bε di o ye koɔrisi tolilen ye ; n'i y'a dan a te falen. O de y'a to koɔrisiko geleya be cikelaw kan. O siratige la, ne b'a jini Semudete nemogow fe, u ka koɔrisi kg80 di cikelaw ma taari kelen kama. O ye taari kelen o kelen bɔrɔ 2 ye. Bɔrɔ kelen o kelen kg40. Ni kelen ma falen, ni sanji nana o kofe, a na kelen

dɔ dan. O ka fis koɔrisi min man ni, k'o jini ka di cikelaw ma. O geleyaba de be cikelaw kan kosebe. Lanini ye min ye, bɔrɔ 2 taari la ; n'o sera ka ke, o be diya cikelaw ye kosebe. Koɔrisiko kelen be jagosira kura ye Semudete ni julaw ce. Semudete bena ni koɔrisi min ye ka di cikelaw ma, o songo ye sefawari d250 ye ; o y'a juru ye san kɔnɔ ; nka ni kun folo minnu danna n'olu ma falen, i be min jini makariko la Semudete bolo ni kg40 don, min be falen o la o te teme kg10 kan. I b'a soro a to kg30 si man jii. N'i ko i ka koɔrisi juman soro o ye jura-bolo ye. O waris taa i jo fo

d2.500 la. O ka ca cikelaw ma kojugu. Fen min te teme d250 kan Semudete bolo ; n'a fɔra i ka taa o san julaw bolo d2.500, o ye dansagon dan bεs ye.

Semudete jolen t'a jayɔrɔ la koɔrisi juman soro liko la kɔ di cikelaw ma. Ni si juman dun ma soro, kɔri ne juman tena soro. Semudete ka cikelaw ka koɔrisiko bɔ julaw ka bolo kan ; n'o te a mako be kɔri hake min na kanpani kɔnɔ, o soro man di nin cogo in na. N'i y'a men soro juman, o ye si juman ye.

Alujan Tarawele ka bɔ Nɔna, Nangola komini na, Dɔyila mara la

Filenkolonbalanin ye sangasoro kosebe Fankelen Kulubali fe

Fankelen Kulubali tun ye filenkolonbalaninfola ye ka bɔ Fuladugu-Madina, Kita mara la. A fatura san 2005 kɔnɔna na. Fuladugu bεs ye Fakelen Kulubali dɔn a ka jenaje duman sababu la; Mali fan werew kerebete. Filenkolonbalanin dc ye sangaba soro ale bolo. A tun be se o dɔnkilidaw fana na kosebe. Fakelen Kulubali ye muso kelen furu ; o tɔgɔ ye Hawa. U ye denke fila soro. An ka nsana dɔ b'a fɔ ko, « saya bε bu dun, nka a te tɔgɔ dun ». Fankelen fatura a meennna, nka

halibi a ye dɔnkili minnu da, kerenkerennenya la lakɔlidew ka lesontakako kan, Arajomali bε to k'o fili fijne fe. Misali la zuwenkalo tile 28 san 2019, Kibaru jemukan bannen kɔ, u ye Fakelen Kulubali ka «k'an ka an rɔja, lakɔlidennun k'an ka an rɔja » ke k'o kene datugu. O waluya in diyara Fuladugu n'a lamini ye kosebe. O b'a jira ko Mali hakili be Fakelen Kulubali ka baara jumanw na sekou ni dɔnkili in kɔnɔ, ko lakɔlidew

lesontabali te Deyefu ke. Ko musomannin, n'i ma kalan, hali n'i donna gabugu la i ni duman te bɔ. A b'a jini ce ni muso fila bεs fe, an ka kalan, ka dɔnniyaw soro, ka baara nafamaw ke. A ko n'an ma kalan juman ke, an ka dɔnniya na dan tubabukan foli ma fu. O de la Mali mɔgɔ minnu hakili la k'olu kalannenba don, olu ta kelen be tubabukanbafɔ ye gansan ; baara nafama ka dɔgɔ u kɔ.

Faraban Balo ka bɔ Fuladugu-Kɔtuba ; Kita mara la

An wulakɔnɔbaarakelaw k'an wasa don balikukalan na

Nec ka foli ni tanuni bε Kibaru baarakelaw ye. K'a damine Amadu Gani Kante la, ka na Basidiki Ture la, ka se jante Samake ma, fo ka n'a bila Amadu Umaru Jalo la, ne ka foli b'a bεs ye. U ni foli ka kan ; sabula yelema juman caman bε ka don Kibaruseben cogoya la. San 1972 waati la, Kibaruseben bε bo kalo saba o saba. A xelen songo tun ye d4 ye. A bora o la ka ke d5 ye. Ka bɔ o fana na ka ke d15 ye. An be don min na Kibaruseben ye d35 ye. O la an minnu ye wulakɔnɔbaarakelaw ye, a juman ye an k'an wasa don balikukalan na; Sabula an ma lakɔlikalan ke, walima la ma kalan ke ka jaman ka benw faamuya tubabukan Kibaru de b'an bilasira ka kanw na an ka baaraw juman na. Temen kofe, ne bena koso kan. Sikasosigi

bilama kelen bε nisondiya ani nisongoya ye. A fɔra kabini waati jan, ko Sikaso dugukɔnɔsiraw bena dilan ka «csanzeri» jo dugu donda an'a bɔda la. O diyara sigidalamogow ye kosebe. Minnu tun ka kan ka wuli ka bɔ u sigiyɔrɔw la, olu caman wulila u yere ma geleya ma don o la. Nka a to kelen bε

geleya ye siraw baarakelaw bolo. Mɔgɔw seginna ka na u sigi u nɔ na sugu laba raw sennasumayanen. Hali n'u ye juru siri ka ke taamasiyen ye mɔgɔw man kan ka teme min fe, mototigi dɔw b'o tige ka teme n'u yere ye. O waleyaw kelen be geleyaba ye Sikaso dugukɔnɔna siraw dilanni na. Ala ka sabali di an ma. Ala

kana Mali ke juguw sago ye. Ne ka foli bε Ngogaso meri ye. N bε siraw baarakelaw fo. Ka Yakuba Sidibe fo ; ale ye baganmarala ye Garalo. Ka Fanterela senekela bεs fo Adama Keyita tɔgɔ la.

Bakari Danbelé ka bɔ Sikaso Wayɛremade la
Telefoni : 61 11 85 28 / 79 95 22 24

Sinji ni balimaya hine bεjini ka ban

Sisan balimaya ni sinji kera nɔgɔn nεjinini ani nɔgɔn tɔgɔ tijeni ye. Taabolo juman t'u kɔrɔ. Bonya dɔgɔyara u ni nɔgɔn ce. O kera sababu ye ka mankan caya du caman kɔnɔ bi, fo ka na ni fara-faraliw ye. N'o dun kera, o ye tasuma kelen ye ka dɔgɔ jalan mine. Hali foliko juman te k'u ni nɔgɔn ce tuguni. U ta be kεnɔgɔn mako sali waleyaw dama ye. Muso dɔw fana be don balimaw ni nɔgɔn ce ka bεnbaloya to juguya. Ne b'a jini musow fe, u ka sabali.

Mɔgɔ si ka here te bεnbaloya la. K'a jini balimaw ni sinjiw fe, u ka hakili juman soro. Mɔgɔw ma min soro ben kɔnɔ, u t'o soro bεnbaloya kɔnɔ. Ni fɔjɔngɔnɔ nana, u k'u janto mɔgɔkan fana na. Bεs tεpenikela ye. Kumakan jugu be du ci. O temen kofe, ne b'a jini jamana nεmogow fe, u ka sabali k'u bolo di nɔgɔn ma, ka nɔgɔn senw bila, k'u jεsin jamana jɔli ma. N'o te bεs b'a dɔn jamana be dabolo min kan sisani, k'o tεjuman ye. Don o don jolibɔn be jamana kɔnɔ ; o tεjetaa sira

ye ; o ye seginkɔ ye jamana fe. Fɔjɔngɔnɔ donna jamana dɔw ce ka teme, Mali kera sababu ye k'o fo ka ban. O tuma na a man kan an ka dεse ka hakili juman soro k'an fanga ke kelen ye an juguw keleli la. Mɔgɔw be ka faga cogo min na Mali kɔnɔ bi, hali an te sɔn k'an ka baganw faga ten. Benbaloya masiba ka jugu.

Asani Tarawele ka bɔ Kɔkunna, Kapolondugu komini na Sikaso

Kalankene: Siyaka Kuyaté kabó Nagasolo ka kuma Kurukanfuga Laje kan

4 6. Manden kono, geregere si te yelen ciden na. A cira min na, a be taa o lase ka segin, fosi t'a soro.

47. Yerefo ni waso ye mogoninya ye, yermajigin ni sabali ye mogobaya ye.

48. Manden kono, kele te sinankunmanw ni nogn fe, a tenimogocew ni nimogomusow fe, burankew ni buranmusow fe, a temokew ni momusow n'u modenw fe.

49. Sigi la, nkalon min mana san 40 soro, an k'o fara tijew kan.

50. Mogo kana jen ke i ka seere ye Manden.

51. Mogo kana dunan lakasi Manden.

52. Aw kana nogn janfa bilen.

53. Aw ka muso woero ye k'u to yen : signjogn muso, terike muso, lamobaga muso, mansa muso, tontigi muso ani mori muso.

Siriman Kuyate
Mahamadu Konta

Maakorobaro : Npogotigi ni coolo

Ko juguya man go. Sangayye sanga ye, npogotigicoolo be sanga la bi. Nin sigida in na, npogotiginin fila balala ka tunun u somogow la. O kera wulikajo ye kin kono. U mansaw sera polisiw ma n'a ko ye. Tile damado kera, faamaw y'u kibaruya soro. U y'u soro kamalennin d'wbara, motobanintigi fila. Fanga ye kamalennin fila siyoro yelema u ka sangabonda la yen. Musoman-

nin fila labilara, u taara u bara. Keteketenintigiye tile damado ke fanga la. U ye mineni laadaw latilen tuma min, u ta kera u yere ye. Min ka denniko ye sebe ye, o taara i sigi a ka dennin ka soda la. Dennin balimake do bora du kono k'a sigilen soro, o seginna a ko ka nan i bese ye. Jama nana u mankan fe. Npogotigi filanan fa bora a ka so kono ni fijne ye, ka siraba k'sagon, k'i sendon kele la, a monenenba. A tegesera kamalennin ma yoro min, bagato in file ka bolokuru fili, ka cekoroba yerekiriraba kan fo k'a ka fugula bo a kun na. Polisisotaga ni furakelisotaga donna nogn na. Taga kera ka cekoroba ka fugula binnentoyen, tile joli joli tabaga ma soro a la.

Karamogo
Daramani Tarawele

Marakala barazi jora Emili Belimu fe tubabutile la Poyi : Djene geleyara

Faransi ye barazi hake minjo Afiriki tilebinyanfan fe sanni jamanaw k'u ka yermahoronya ta, Marakala barazi nognna ka dogo olu la. A jora san 1934 ni 1947 kono na Emili Belimu fe. O bangera san 1883 zuluye kalo tile 28. Ezeniyeri don senkeyorow baraziv joli la. A ka ci do senfe san 1919 waati la Sudan Faranse kono, n'o ye Mali ye, a ye Marakala barazi joli nejininiw ke. O kera sababu ye ka Ofisidinizeriko sigi senkan. Emili Belimu kera Ofisidinizeri nemogoba ye k'a damine san 1932 ka se 1944 ma. A fatura Faransi san 1965.

Faransi ye Marakala barazi jo ni hakilila min ye, o ye ka foro taari 960.000 laben koorisene kama ka taa n'o kooriw ye Faransi. Ani ka malosene fana ke ; Faransi togolabaarakela minnu be Afiriki tilebinyanfan fe, olu baloli kama.

Sanni barazi in togo ka da Marakala barazi, a tun be wele folo Sinsannin barazi. Barazi in kuntaala ye m816 ye Bajoliba kan.

Munna a tun be fo Sinsannin barazi ? A joli tusaden folo de dara Sinsannin dankan na, ka baarraw damine ; nka yen dugukolo cogaya kama, a ma se ka sira soro. O la yen bilala ka yelema yoro do in na. N'o ye barazi be yoro min na sisani. Faransi togolaserodasi minnu tun be Afiriki tilebinyanfan fe, olu ye barazi in jo. U tun be farafinna mogo kologelenbaw bila a diyagoya baara la. Farafinsorodasi minnu tun be baara ke Faransi togo la, olu tun be barazi baarakelaw kolosi. Hali n'i be sa, i be baara ke. U ka sira t'i fangako la, u ka sira t'i ka kongo ni banako la. Wa n'i sara fana a banna. Mogo were be mine ka na bila i no na. Diyagoyabaara don, sarako t'a la. Mogo hake min sara baara in na dan t'o la. Moniman n'o ye taamasiyenfen ye, o jora o mogo salenw togo la barazi donda la. O moniman in na, mogo fila b'a kan fini bulalama b'u kanpa, piki be kelen bolo, pelu be do bolo.

Forow be Bajoliba numanbo lo kan. Barazi be jisaman ka

Dukene : Hine balimaya la

Nin kera ce do ye, a togo Umaru Jara ; du denke folo don, a be hine a dogow la nka olu ma o don a ye.

Umaru bangera segenbagatodu de kono, a y'i cesiri kalan fe, k'i cesiri baara fe, ko don do la, a n'a mansaw n'a balimaw bo segen na.

Dogoke fila be Umaru fe, olu ma son kalan ma, kelen kera senekela ye, to kelen taara tunga fe, tunga ma diya o la, o ni bana nana.

Umaru y'a kanu ko a b'a dogoninw deme waasa u bee ka se ka doonin-doonin ke u yere ye kasoro u ma dulon mogo la.

Dogoke min ye senekela ye, Umaru ye senekemasin caman san o ye, ko a ka baara ke waasa balosan be bo u ma. Dogoke in ma son o ma, a y'a ta ke senekemasin bee feereli ye kelen-kelen ; k'o warri bee latijne tebamin, tulonke ani dakasunego la. O kofe, a ko Umaru ka warci ale ma, bawo samiyen di tuguni, balo penama te ka soro, ale bena balo san. Bawo a tun b'a miiri ko Umaru min ye denke folo ye, o de ka kan k'ale ta fo waati min.

Dogoke filanan min banabagato nana ka bo tunga fe, Umaru y'o surake, k'a don baara la, ka muso furu ka di a ma. Umaru tilala ka so sarata do jini a ye, ka kalo woero nebila sara so in kunkoro ; ka balow ta a ye ani ka warri di

a ma ko a kana juru ta. Umaru tilala fana ka konzelateri san a dogoke muso ye, ko a ka jago ke. O n'a ta bee, dogoke n'a muso ma son baara ma fo juru yelenna u la.

Du saba tun be Umaru bolo, a ye a dogoninw wele, a ko u ma : « N ye du kelen bila n denmuso fitinin togo la, kelen y'aw ta ye, to kelen min ye kalanso ye, n'y'o bila n denmuso korobalen togo la ». O kuma ma ben dogokew ma. U ko : « mogo man kan ka fen nafamaw di denmuso ma bawo n'a taara cela la an'i ka nafamaw be taa nogn fe. »

O la, koroke ye kalanso bila du den bee togo la, an'a tun ye so min di dogokew ma, a y'o di a denmuso korobalen ma. Nka Umaru dogoninw m'u wasadon kalanso in na ni naniya jelen ye, o kama kalanso in ma kalanden caman soro, a datugura.

Umaru dogokew n'u musow y'u ta ke tijeni ye, u ma son baara fosi ma.

Umaru ka balimaw demeni hine kama, o kera sababu ye a taara segenlafinebo la n'a ka segenlafinebowari doron ye.

Umaru n'a balimaw ka du ma se ka ke Umaru ka lapini ye, n'o ye k'u ka du bo segen na.

Madamu Keyita Elisa
Keyita sekretari
don AMALAN na

Djene geleyara.
Ne siranna djene ne.

Ala k'an kiisi k'an tanga djene masiba ma.

Djene fekera, dijenatige geleyara.

Musalaka ni kokuma cayara.

Janfa ni nengoya cayara.

Fagaliba ni nejini jugu cayara.

Djene kera benbaliso ni nataso ye.

Kotonogonta banna.

Hine dogoyara, danbe ni horonya binna.

Faama te faantan fe.

Dannaya banna sigi kono.

Nafoloko ni dugukoloko ye dijema fereke.

Bee ko ne kelen ka nafa.

Mogo si te si ka here fe tuguni.

Dan te djene na sabali ko.

Isa Jalo ka bo Kodugu,
Dugabugu komini na Kati

Nōnō bayelema izini dō joli tufaden fōlō dara Jalakorobugu

Minisirijemogō Dōgotorō Bubu Sise ye nōnō bayelema izini dō joli tufaden fōlō da Jalakorobugu taratadon zuluyekalo tile 30 san 2019 Muntugula komini na. Minisiri caman tun b'a kene kan; kerenerennya la mōnni ni baganmara minisiri Dōgotorō Madamu Kane Worokiya Magiraga. Fangatigilamogōw ni sigida nēmōgōw, ka fara Mali nōnōsorōla dōw kan, nin bēe tun be kene kan.

Nōnō bayelema iziniin bēna jō dugukolo m22.500 kan Jalakorobugu. A bēna ke sababu ye ka dō fara baganmara nafa kan, ni nōnō bayelemani ye. Fen min bēna nōnō litiri 10.000 bayelema don o don, o bē sōn ka jōyōrōba ta Bamako n'a lamini mōgōw ka nōnōkomako la. Sefawari miliyari caman min bē don nōnō ni nōnōmafēn na ka don jamana kōnō, caman bē sōn ka bō o hake la.

Bagantigiw bēna nōnōkēne minnu lase izini in na, a b'olu labēn; n'o ye k'u furaké, ka dōw bayelema ka k'e yawuru, keremu, ge ani foromansi ye. Dawuda Jara min ye Muntugula komini meri ye, o y'a jira ko nōnō bayelema izini min tufaden fōlō datō file, o bēna ke denmisēn w ka baarako nōgōyali sababu dō

ye olu ka sigida la. Buya Sila ye kuma ta Mali nōnōsorōlaw tōgō la, ka foli ni tanuni lase jamanakuntigi ma, a keli la ka bagandenkisē 135.000 bila baganmaralaw ka bolo kan, ka fara bagandumuni kan. Dōgotorō Madamu Kane Worokiya Magiraga y'a jira, ko Mali bē sefawari miliyari 18 min don

nōnō ni nōnōmafēn na san o san ka don jamana kōnō, caman na bō o hake la. Sabula nōnō litiri hake min bē se ka sōrō Mali baganmaralaw bolo, n'o donna ba la, jamanadenw n'o nafaba sōrō. San o san caman bē tijē o nōnōw na k'a sababu k'u bayelemayōrōko ye. Nin izini kura min jōtō file, a k'a musaka mume ye sefawari 661.132.520 ye. Gōferenaman bēna a jō n'o dili ye a ka baarakēnafolo la. Baarakēminen minnu bēna bila izini in kōnō, o musaka bē se 379.042.400 ma. So in ka kan ka jō ka ban tile 90 kuntaala kōnō.

Minisirijemogō ka fō la, baganmara ye Mali ka nafolosorōsira dō ye. O la a numan ye sanga ni waati bēe la, an ka yelēma numan don baganmara nafalakow la. O dō ye nōnō bayelemani ye, k'a lasagon ka jie a kana tijē joona.

Isa Danbele
Dokala Yusufu Jara

Sigida n'a lamini: Kungoda lakananenw bē ka jirintanya

Jiritigeko jugu, forokurabōw, sojōw, tasuma donni kungo la ani bagandumunikeyōrō caya, nin bē de b'a la ka dankari kungo lakananenw na; kasōrō u jōyōrō ka bon falenfen suguya cayali ani kungosogow cayali la an sigidaw la. O siratige la, ji ni kungo lakanabaaw b'a pini kominijemogōw fe, u k'u jilaja kosebē sigida n'a lamini ladonni na.

An bē don min na, falensēn w ni kungosogow bē ka dōgōya ani kungo lakananenw cogoya bē ka tijē, k'a sababu ke hadamadenw kewalc jugu ye. Ji ni kungo lakanabaaw minnu bē yen, n'an jigi b'olu kan kungo lanakani na, mōgōw b'a la k'olu pangata u kana se k'u ka baara ke.

O dansagonwale dōnna cogo di ? Mahamani Gaku ye Mali ji ni kungo lakanani nēmōgōba ye. An n'ale ka kumajōgonya do senfe kungo lakananenw yaalali kōnōna na, a y'a jira, ko Mali ma se k'a ka kungoda hake dantigelen 10% don ba la halibi ; kasōrō a bolodara cogo min na, nin nōgontuma tun ka kan k'a sōrō an sera ka 15% fo 17% don ba la. O yaala kelen in senfe, sigida n'a lamini ni lasaniyalı ani yiriwali kuntaala jan minisiri, Huscyini Amiyon Gindo fana y'a jira, ko forokurabōw, baganmara fanga bonyani n'a kēcogo jugu ani tasuma donni kungo la, k'o bē ka dankari kungoda lakananenw na. Jama cayali an sigidaw la, o fana ye kungo tineni sababu dō ye. Duguw bē ka bonya, mōgō kuraw bē ka na sigi duguw la, walima ka buguda kuraw tige.

Bugunin mara ji ni kungo lakanabaaw nēmōgō ye Kapiteri Seyudi Dawu ye. A ko sariyaw labatobaliya, ka fara ji ni kungo

lakanabaaw ka kumaw labatobaliya kan, o ye gasi ye an sigida la. A ko kungoda lakananen 8 de be Bugunin mara kōnō; o mume ye taari 224.562 ye. Ko geleyaba b'olu kungo lakanabaaw kan o kungoda ninnu ladonni na. Jiritigeko jugu dogo la, ani forokurabōw ni damansenw; n'o ye sanupini ye, ka fara kungo lakanani baarakēmine hake deseli kan, nin bē ye geleya ye ji ni kungo lakanabaaw kan. A k'olu ni mōgō minnu ka kan k'u bolo di nōgōn ma u ka baaraw sabatili la, n'o ye senekēlaw, baganmaralaw ani mōnnikelaw ye, olu b'u dogo u la, u t'a fe yēre u a je ko ma. Sabula ko ji ni kungo lakanabaaw b'olu bali u ka baaraw keli la u sago la. O siratige la, Seyidu Dawu b'a pini gōferenaman fe, a ka dabali kēneman were tige kungoda ninnu ladonni na.

Sikaso mara ji ni kungo lakanabaaw nēmōgō Mohamadu Seyidu fana ko san 2010 kōnōna na, sariya min nimōrō ye 10-028 ye, n'a tara zuluyekalo tle 12, k'o b'a jira mōgō si man kan ka baa-ra ke kungo lakananenw kōnō. U be se ka jiriden mōnenw kari ani ka dōgō jalaw tige. Lakanabaaw nēmōgō ninnu ka fō la, baganmaralaw ni bugudalamōgōw de ka jugu kungo ma kōsebē. Mōgō minnu bē kungo buruja, u te siga hali dōenin ka lakanabaaw bōne a ni na kungo kōnō. Haki-

lilajigin na, ji ni kungo lakanabaaw 2 fagara Mali kōnō. Yitine Ibarahima min tun ye Kaboyila ji ni kungo lakanabaaw nēmōgō ye, u y'o fara mēkalo tile 7 san 2019. Mahamani Amadu min fana tun ye Mōndoro lakanabaaw nēmōgō ye, u y'o faga zuluyekalo tile 115 san 2015. Koba, Fankaso ani Npēsoba kungo lakananenw bē Kuclala ji ni kungo lakanabaaw ka mara kōnō. Olu fiyē mume ye taari 11.335 ye. O lakanabaaw nēmōgō Yitine-kolone li Haruna Kamara y'a jira, ko kungo burujabaaw kōfōbaliya ji ni kungo lakanabaaw ye, baganmara warako jugu, jiri misenninw fo-

longotoli baganw fe ani kungo nafa bōcogo numan waleyaw matarafabaliya sigidalāmōgōw fe, olu de bē k'olu ka baara sabatili geleya u bolo. Sanga ni waati bēe la, u bē kunnafoni-diwi ni lafaamuyaliw ke kungo ladoncogo la; walasa u ka se ka sariyaw dōn ani ka kungoda dantigelenw dōn.

Ji ni kungo lakanabaaw ka lajini ye kominijemogōw k'u sendon u ka kungodaw lakanani na a nēma, ani ka fara ji ni kungo lakanabaaw kan kunnafoni-diwi ni lafaamuyaliw la.

Mariyamu F. Jabate
Dokala Yusufu Jara

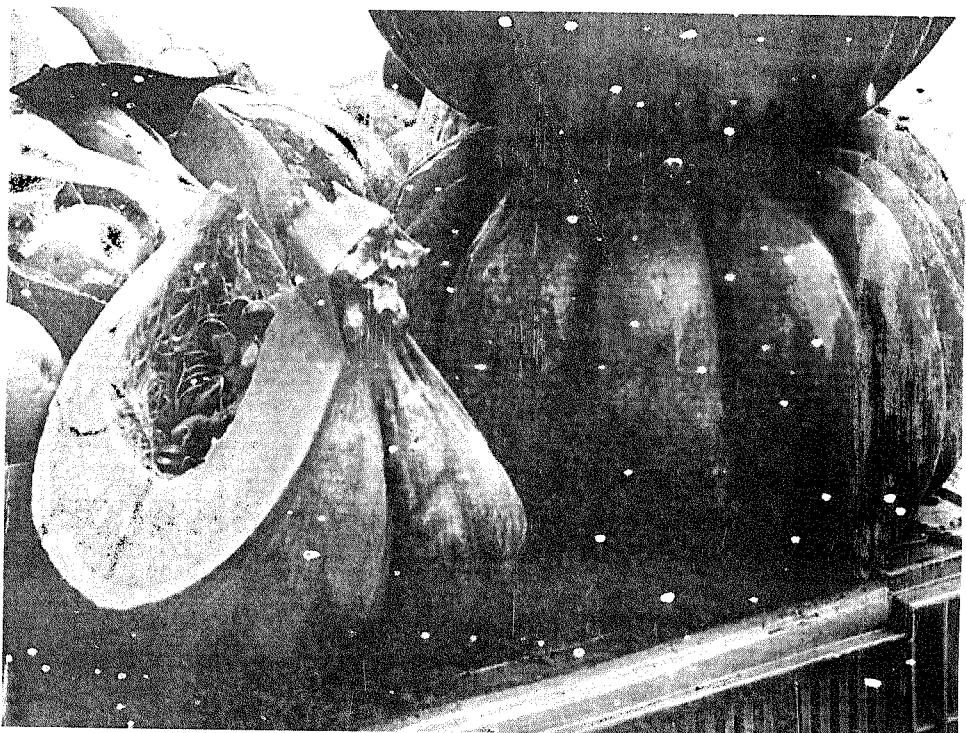
Je ye senefen nafamaba ye kenyeyako la

Je ye senefen ye i n'a fo bara cogoya. A be woyo duguma, a den be dun ; nka bara den te dun. Je be se ka don dumuni tobita caman na. Fura jumanba fana don farikolo ma. Sugufiyew ni sirabadaw la, i be se ka jeden tonnen ye feerelikeyɔrɔw la. Ba Kiyatu Tarawele ye jefeere-la ye Bamako Woninda la. A ka fo la, je be san ale bolo waati min na kosebe san kono, o b'a damine desanburukalo la ka se marisikalo ma. A ka je fanba be bo Beledugu, Bankumana ani Maninkala. Bololawotoronin ne kelen je la, o songo b'a ta sefawari d5.000 la ka se d6.000 ma. A b'a kelen-kelen seere d250; jeden dω songo yere ka ca n'o ye.

Dumuni caman tobili la, mako be se ka jo je la; i n'a

fo to. N'i b'a fe ka kini tobi, ni sogo t'i bolo, i be se ka je k'o tigadegen na. Je be jabana fana sankorota. Muso minnu be je sidon kosebe, olu b'a ke nomi ye, walima gatonin.

Fatumata Kulubali ye Ba Kiyatu siginogon ye woninda la. A fana be jefeere ke. A be je kulukutu feere, a b'a ci ka feere. A y'a jira k'ale ka jeden dω songo b'a ta d100 na ka se d300 ma. Cilen songo b'a ta d5 la ka se d10 ma. Fatumata Kulubali de y'a fo, ko nafaba be je la kenyeyako la. Sufeyebaliya min be wele surɔfiyen, ko je be mogɔ tanga o ma. A k'a be konoja nogoya, ani ka musokonoma jiginni nogoya. Awa Jara ye musokoroba ye, min si hake be san 60 ni ko la. A ko je kalakun be denw ka yegentu an'u ka mimi furake.

Beledugu kono na a be fo mimi ma « munna ». A ko je yere dunni be mogɔ tanga mogɔkɔbabana ma ; n'o ye pɔrɔsitati ye tubabukan na. Dogɔtɔrɔw ka fo la, nafamafen caman be je la. A dω be farikolo tanga dun ma ; n'o ye kanseri ye tubabukan na.

U ko nafa min be karoti la, k'o fana be je la. Mɔdiyan be jekise la. O la jekise dunni be denmiseninw nafa kosebe. Witamini suguya caman fana be je la.

**Fatumata Tarawele
Dokala Yusufu Jara**

Joli cogoya benbaliya nogon ma, o be se ka ke densɔrɔbalya satavu ye

Abe fo joli suguya ma tubabukan na «erezusi» (Rhésus). Ni ce ni muso joli te rezusi kelen ye, o be se ka na ni kɔntijebanbali ye, walima densɔrɔbalya. Joli suguya 8 de kɔlsira dije kono, kenyaya tigilamogow fe. A be fo suguya naani ma rezusi pozitif (A+ ; B+ ; AB+ ani 0+). A be fo suguya naani were ma rezusi negatif (A- ; B- ; AB- ani 0-). Nka joli suguya ka ca ni tan ye, mako be se ka jo minnu na ni geleya be jolidi la.

Dogɔtɔrɔw ka fo la, joli suguya ke rezusi poitif walima rezusi negatif ye, o be tali ke fen do la jolikuru bilenman na. Ni mogɔ min joli ye rezusi pozitif ye, o b'a jira k'o fen in b'a tigi jolikuru bilenman sanfe. Ni min joli ye rezusi negatif ye, o b'a jira k'o fen in t'a tigi jolikuru bilenman sanfe.

Ba joli ni den joli te nagami nogon na. U fila be nogon soro tonso de la. Fen minnu be ba joli la, n'u b'a farikolo tanga banaw ma, olu be a den lasoro tonso de fe.

Erezisu be tijeni ke farikolo kono cogo di ?

Ni ba joli suguya ye A- , B- , AB- walima 0- ye, k'a ce joli suguya ke A+ , B+ , AB+ , walima 0+ ye, o muso mana garijegé soro, den in joli suguya be se ka ke rezusi pozitif ye i n'a fo a fa ta. O la jiginni waati la, tonso wulili ka bo ba fari la,

den joli be se ka yelema a ba fe ; sabula den joli de be tonso kono. N'o kera o ye a rezisu pozitif kelen ye k'a ba soro, o min ye rezisu negatif ye. O be jate sen sure ye ba farikolo la ; a farikolo be faritangan dilan, min b'a jini k'o faga. O faritangan kuraw be to ba joli la yen. Ni muso in ye garijegé were soro, k'o den in joli ye rezisu pozitif ye tuguni, a b'o denkuru tige joona. O de bena ni muso dω ka kɔntijebanbali ye u den folo kofe. O de ye rezisu kelekcegogo ye farikolo kono. A b'a soro muso joli suguya ye rezusi negatif ye, k'a ce joli suguya ke rezusi pozitif ye.

Nka n'u fila bee joli ye rezusi negatif ye, walima rezusi pozitif ye, geleya fosi t'u ka denko la.

Erezisu be bali ka tijeni ke farikolo kono cogo di ?

A juman ye muso min joli ye rezusi negatif ye, n'a jiginni, k'a den joli segesegé k'a rezusi suguya don. Ni den joli ye rezusi pozitif ye, sanni a tigi jiginnen ka tile saba teme, n'o ye lere 72 kono ye, seromu suguya min be wele tubabukan na «anti D», o ka kan ka ke a la. O be faritangan jugumanba ninnu faga a farikolo la.

Ni muso kono tijena, den joli suguya donni man nogo o la ; nka a juman ye seromu suguya in ka ke a ba la, walasa ka kɔntijebanbali ye kunben k'a

sababu ke faritangan jugumanbaw ye. Nka an be don min na, segesegeli suguya kura be yen min be wele tubabukan dane surun na Arayi (RAI : Recherche d'Agglunites Irrégulières), walasa k'a don, ni faritangan jugumanbaw be

muso farikolo la, k'a soro i ma den joli segesegé. Ka da nin geleyaw kan bangeko la, jolisegesegé kera laada ye.

**Hawa Arahamatu Watara
Dokala Yusufu Jara**

Fonene waati waleya matarafataw

Fonene waati la, mogow ka kan ka waleya dω matarafa, walasa k'u tanga bana suguya dω ma ; i n'a fo sɔgɔsɔgɔ, fogonfogodimi, an'a tɔw. Usumani Yaya Ture ye dogɔtɔrɔ yc lopitali Gaburuyeli Ture la. Ale b'a jini mogow fe, u ka fini grinmanw don fonene waati la, minnu be u farikolo fan bee datugu ; ka fugula ni bololaganw fana don n'u be se. U be dumuni minnu dun ani ka ji minnu min, olu ka ke kalamanw ye. U ka susetiw don u senw na ka samara datulenw fana don.

Dogɔtɔrɔ Usumani Yaya Ture ko mogow yoro minnu ka gelen kosebe, o y'a da, a nun, a tegew, a sentegew an'a disi ye ; sabula nene ka jugu olu de ma kosebe. A juman ye k'i janto mogɔkɔrbaw ni denmiseninw na ; fo ka se banabaatow ma. Nene ka jugu o mogow suguya ninnu ma. A be se k'u bana, walima ka banabaatow ka bana juguya. Mogow ka kan k'i yere deli ko dω keli la fonene na, min b'a

to i be se k'i yere tanga banaw ma. A ka ca a la fonene be damine san dɔbantɔ, ka don san kura kono. N'o ye k'a damine nowanburukalo la ka se feburuyekalo ma. O waati kuntaala kono, bana suguya caman be se ka mogow mine ; i n'a fo fogonfogodimiw ni dusukundimiw. Sisan, nunci, walima kannaganin be mogow minnu na, nene be se k'o juguya.

Mogow ka nene ka jugu, fo u be yereyere, u ninw be gagegagé nogon kan. Nene be digi u kunkolo la kojugu. U be bana ; Sabula nene b'u faritanganw bali k'u ka baara ke. O de be nurato caya fonene fe. Dogɔtɔrɔ Usumani Yaya Ture b'a jini mogow fe, nene fanga ka bon waati minnu na n'o ye sufela ni sɔgɔmada ye, u k'u ko ni ji wɔlikɔlen ye, k'u ka tew ni kafew kalaman min. A ka ji fana u ka legimuwa fara u ka duntaw kan, ka ji fana min kosebe.

**Fatumata Nafo
Dokala Yusufu Jara**

Katari san 2022 kupudimoni : Afiriki bonni kera zanwuyekalo tile 21

Katari san 2022 kupudimoni hukumu kono, ntolatan 900 minnu ka kan ka ke, desanburukalo tile 12 y'a soro 136 kera o la kaban. A to da be Afiriki jamana daw ani Ameriki woroduguyanfan jamana daw la, walasa olu ka se k'u ta an'u bila don. Fen min ye Afiriki ta fan ye, o bonni kera san 2020 zanwuyekalo tile 21 Keri, Eziputi faaba la. O laje senfe, jamana 14 minnu ye wasa soro ntolatanw tako folo la, ani Afiriki jamana 26 minnu ka kan ka nebilantolatan to ke, u b'olu tila ntolatankuluw ye ; Mali b'o jamana 26 cela. FIFA/Koka-kola y'a jira ko Afiriki jamana minnu joyoro bonyana ntolatanko la san 2019 desanburukalo kono, olu de ko don.

Kupudimoni nebilantolatan tako filanan pesinnen be jamana minnu ma, u tilala ntolatankulu 10 ye ; jamana 4 be a kelenna kono. Kulu kelenna sebaaw bena ntolatan a ko saban ke. Afiriki jamanaw k'o nebilantolatanw be damine san 2020 marisikalo la, k'a kuncé wa u bee b'a la ka san 2022 ta fana pini. Ojamunuw ille: Kameruni san 1982, 1990, 1994, 1998, 2002, 2010, 2014.

Tako sabanan tun bolodalen be ka ben ni san 2021 nowanburukalo ye. Sebaa 10 minnu soro, olu be ntolatan duuru-duuru ke taa ni seginw na. Jamana 5 minnu mana ke janaw ye, olu de bena taa Afiriki joyoro fa Katari san 2022 kupudimoni kene kan. Ameriki woroduguyanfan jamanaw ka kupudimoni in nebilantolatanw bonni kera desanburukalo tile 17 san 2019

Luki, Paraguwe jamana na. O be ke janajinintolatan ye. Jamana 10 minnu be joegon soro o taa ni seginw na k'a damine san 2020 marisikalo la ka se 2021 nowanburukalo ma, jamana 4 minnu mana ke janaw ye, olu de bena taa Ameriki woroduguyanfan joyoro fa Katari san 2022 kupudimoni kene kan. Jamana kelen min mana ye joyoro 5nan na yen, o ni gun were 5nanw be joegon soro ka jana kelen soro olu la, min bera taa jamana tow dafa kupudimoni kene kan. An b'aw ladonniya, ko Katari san 2022 kupudimoni bera damine nowanburukalo tile 21, k'a kunce desanburukalo tile 18 san 2022.

Dokala Yusufu Jara

San 2022 kupudimoni nebilantolatankuluw sigira

An be don min na Afiriki jamana 13 doren de sera Kupudimoni ntolatanw kene kan; wa u bee b'a la ka san 2022 ta fana pini. Ojamunuw ille: Kameruni san 1982, 1990, 1994, 1998, 2002, 2010, 2014.

Nizeriya san 1994, 1998, 2002, 2010, 2014, 2018. Maroku san 1970, 1986, 1994, 1998, 2018. Tinizi san 1978, 1998, 2002, 2006, 2018. Alizeri san 1982, 1986, 2010, 2014.

Eziputi san 1934, 1990, 2018. Afrikidisidi san 1998, 2002, 2010. Konevare san 2006, 2010, 2014. Gana san 2006,

2010, 2014. Senegali san 2002, 2018. RD Congo n'o ye Congo Kinisasa ye, n'a tun he weie folo Zayiri 1974. Angola 2006. Togo san 2006. Eziputi de kera jamana folo ye Afiriki kono ka taa kupudimoni ntolatanw kene kan. O kera san 1934 Itali jamana na. A sera karidefinali ma. Kameruni fana sera a ma san 1990 ta la. Senegali yere sera o ma san 2002 ta la; Gana sera a ma san 2010. Kupudimoni temen in na, n'o ye Irisi san 2018 ye, Eziputi, Maroku, Nizeriya, Senegali ani Tinizi y'o jangon ke.

Laji M Jaabi
Dokala Yusufu Jara

Kulu A: Alizeri, Burukina Faso, Nizeriya, Jibuti

Kulu B: Tinizi, Zanbi, Moritani, Gine Ekatoriyali

Kulu C: Nizeriya, Kapuwari, Santarafiriki, Liberia

Kulu D: Kameruni, Konevare, Mozambiki, Malawi

Kulu E: Mali, Uganda, Keniya, Uruwanda

Kulu F: Eziputi, Gabon, Libi, Angola

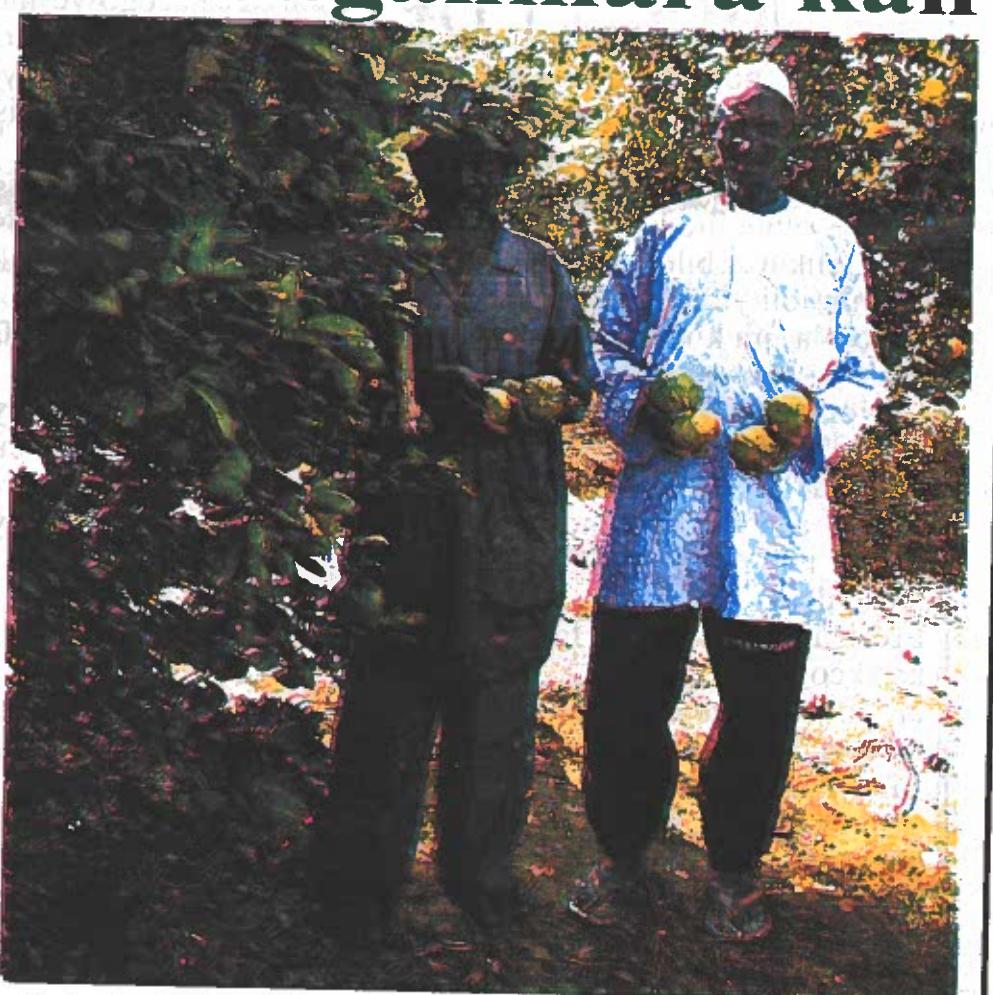
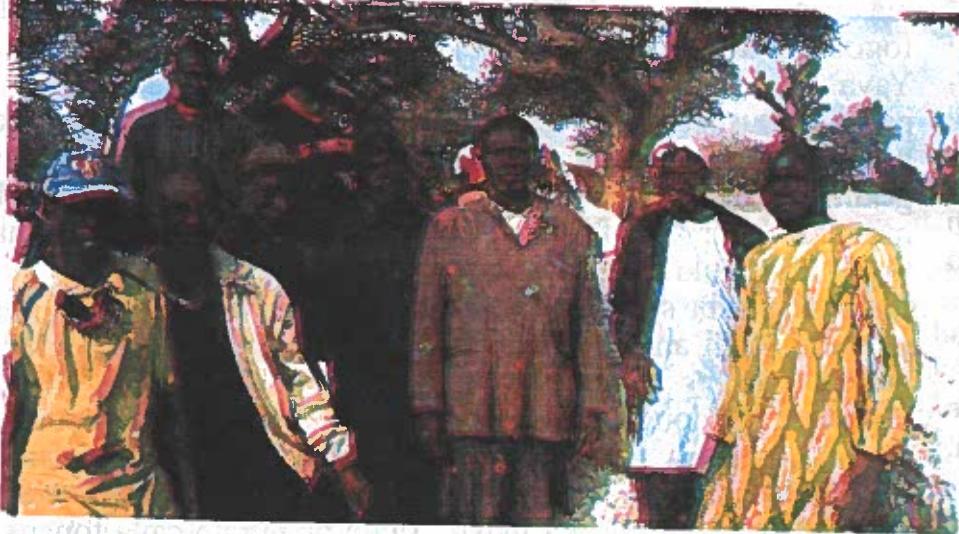
Kulu G: Gana, Afrikidisidi, Zinbawe, Ecopi

Kulu H: Senegali, Kongo Barazawili, Namibi, Togo

Kulu I: Maroku, Lajine, Gine Bisawo, Sudan

Kulu J: Kongo Kinisasa, Benen, Madagasikari, Tanzani

nona sigilen be sena ani baganmara kan

Alujan Tarawele be nin bataki in ci Kibaru la, k'u ka dugu kunna-foni di. nona be Nangola komini kono Fana kubeda la Doyila mara kono. Kulukoro serekili dan ye nona ye keron fe. San 2019 samiyé kunna-foni file : Kero taari 210 senena. Taari kelen soro be ben kg1000 ma ; n'o ye toni kelen ye. Taari 210 soro y'o la kg210.000 ye. Kaba taari 180 senena. Taari kelen soro benna boro 20 ma. Soro mume y'o la boro 2.580 ye. Ga 60 be soro nona kono. Olu de ka san 2019 samiyé soro kofolen ye nin ye. nona sigilen be sena ani baganmara kan.

Alujan Tarawele
ka ba nona, Nangola
komini na Doyila